

Una o altra. Així, es pot dir que el pujolisme ja fa ben bé quatre o cinc anys que va traspasar el seu punt màxim. Des de 1980, hem de comptar quatre anys d'il·lusió per construir, quatre anys de construcció, però també de constatació de les grans limitacions del projecte, i quatre anys de desinflament polític i accentuació de les febleses, salvat per la incombustible figura del president. Sobre tot des de 1992, però de fet, des de 1990, el pujolisme resta, i no suma. Primer, va restar per la banda més nacionalista, en vots i en persones (Sellarès, Cahner,...). Més recentment, per la dreta, també en vots i persones (Trias de Bes). I seguirà el degoteig, imparabile. Ho vaig voler escriure el 1991, i em va tocar rebre.

Però hi ha altres consideracions que relativitzen qualsevol catastrofisme aplicat al pujolisme. Primera, que el president Jordi Pujol és d'aquella mena de polítics que saben aprofitar les virtuts de les situacions de crisi, que guanyen en capacitat política en situacions de dificultat. Segona, perquè el mateix caràcter retòric de

les crisis polítiques fa que sense massa dificultat l'estat de coses doni tònics radicals i, en poques setmanes, resitui uns i altres en posicions imprevistes. Com en determinats jocs de cartes, hi ha sempre la possibilitat d'un cop de sort, encara que, certament, no sembla que Jordi Pujol passi, en aquest sentit, cap bona temporada.

Al capdavant, en tota l'actual crisi política de l'estat, hi ha molta, molta, d'hipocresia. Tots els escàndols actuals, tenen anys, no són d'ara. I, que em perdonin la desconfiança, però no em crec que als alts nivells polítics no fossin conegudes tota aquesta mena d'irregularitats antidemocràtiques: abusos policíacs, terrorisme d'estat, corrupcions i corrupteles esteses a tots els nivells, escoltes telefòniques indiscriminades... És per això, perquè no se'n poden sorprendre, que no saben reaccionar ràpidament i correcta: no n'acaben de veure la gravetat, perquè fa anys que hi vivien sabent més que no reconeixen ara. Amb aquest estat de coses, el pujolisme hi ha transigit.

Ara, en poques setmanes, amb el fals pretext d'uns —relativament— mals resultats electorals a les municipals, amb la simulació del descobriment de noves irregularitats, amb una exageració formal de les exigències de traspassos, si convé, amb l'excusa de l'avortament, CiU anirà trobant arguments públics per donar per acabada la col·laboració amb Madrid. Públicament, anirà elaborant una impressió de malestar i desacord, que pugui explicar per què ara sí que toca abandonar el Govern del PSOE a la seva sort.

En política és insensat fer pronòstics. Però, essent que no veig capaç el PSC de recuperar la iniciativa política en els propers anys —la hipòtesi de Joaquim Nadal optant a la presidència de la Generalitat (que és l'única bona hipòtesi) em sembla ben improbable—, crec que el pujolisme continuarà dominant el panorama polític català mentre ell ho vulgui. Perquè fa falta massa intel·ligència en els partits d'esquerra per imaginar, ara com ara, la capacitat necessària per ser alternativa al pujolisme.

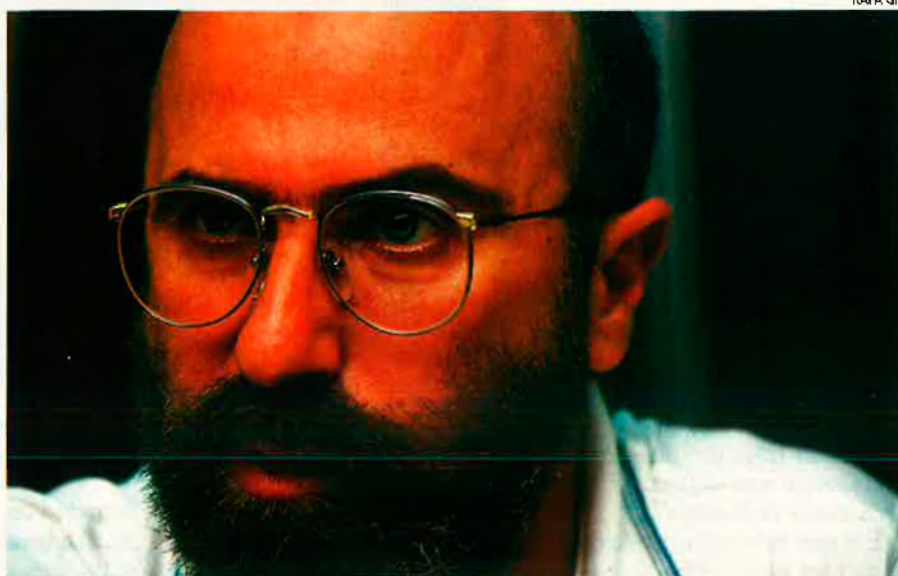
Salvador Cardús

La decepció i el llast d'EU

J. J. Pérez Benlloch argumenta les divergències entre Esquerra Unida i Izquierda Unida, una situació que creu extrapolable al PSPV.

Ja se sap que la botella pot estar mig plena o mig buida segons el criteri optimista o pessimista amb què es mire. Una cosa semblant s'esdevé en Esquerra Unida del País Valencià (EUPV) quan els demanen una valoració respecte dels resultats obtinguts en aquestes darreres eleccions; i cal reconèixer que en termes generals, tots dos punts de vista són raonables. Tant en les autonòmiques com en les municipals ha aconseguit un 12% dels sufragis, el grup parlamentari en les Corts comptarà quatre diputats més, i en lloc de cinc seran set els regidors a l'ajuntament de la capital, on, amb 67.000 vots han aconseguit la millor collita que es recorda. És a dir, que bé. Els responsables, siguen ortodoxos o renovadors, ho poden celebrar.

Això no obstant, no fan cara de festa. Més aviat semblen defraudats, com els xiquets agraïts per un regal que jutgen inferior als seus mèrits. No protesten, però l'assumeixen amb resignació i fins i tot

Albert Taberner. Tant a EU com al PSPV els ha perjudicat la seua dependència.

amb un somri lleuger. Al cap i a la fi, per EU tot continua com abans. Eixamplen la

seua implantació al País Valencià, però la rellevància política manifesta en termes

reals és, emperò, pràcticament la mateixa.

“Si havent tingut una ocasió collonuda, com mai, ens hem quedat amb la mel a la boca, ja em diran quin futur ens espera”, era el corol·lari d'un dirigent de la facció despagada. Per aquest, com per molts altres, van alimentar massa l'eufòria, basada en l'enfonsament sobtat dels socialistes, que al capdavant, no s'ha produït d'acord amb les previsions.

D'altra banda, el discurs d'aquesta esquerra, aquí almenys, ha topat amb la dificultat de cobrir dos objectius contradictoris. D'una banda, no podia desmentir el missatge generalitzat de Julio Anguita, molt radicalment confrontat al PSOE. Aquest enfrontament no té explicació a València, encara que abunden els greuges recíprocs de família. La veritat és que tot ha rodat bé en les corporacions locals que han governat junts. I això ma-

teix s'hauria esdevingut en la Generalitat, si hagueren pogut retenir-la amb els vots de totes dues sigles. Els del PSPV, que vengueren la pell del lleó abans de caçar-lo, ho donaven per fet. Un bon veïnatge en suma, que no sintonitzava amb la fúria del califa cordovès ni tampoc amb la seua fervorosa professió de fe comunista.

La contrapartida tampoc no podia ser el silenci sobre la gestió autonòmica del PSPV. Però si no callaren, la seua crítica al govern fou la cosa més semblant a un galanteig, mera ficció per salvar les formes. Amb això no establien una diferència clara amb les hosts de Joan Lerma, difuminaven entre ambigüitats el seu programa i, cosa pitjor encara, suggerien que votar EU equivalia a prolongar el mandat socialista. Però, què fer, com digué el gran bolxevic? Donar el colp de gràcia al

germà separat i propiciar el triomf absolut dels populars?

Hi ha qui, transcendent aquestes qüestions circumstancials, advoca per una reflexió de més calat per redefinir la socialdemocràcia que es predica i exorcitzar el comunisme residual que llasta la coalició. Sembla obvi que el desenllaç d'aquest exercici no pot ser un altre que la reconciliació en la “casa comuna” i, per tots dos socis, una reconsideració de la seua autonomia orgànica, perquè a l'un i a l'altre -EU i PSPV- en res no els ha afavorit la seua dependència de Madrid, a l'un pel fonamentalisme i a l'altre per la inacabable *golferia* que destil·la el felipisme.

De temps per a la meditació no els n'ha de faltar en l'ostracisme, i la germanor recuperada poden assajar-la en les desenes d'ajuntaments que gestionaran com a socis avinguts. **J. J. Pérez Benlloch**

L'honra d'Adolfo Suárez

“Bé per l'ex-president!”, exclama Fabià Estapé davant l'actitud de Suárez, que ha comparegut recentment en un dels judicis de l'afer Banesto.

L'ex-president del Govern estatal Adolfo Suárez, l'home cabdal en el procés polític de la transició, ha demanat al jutge de l'Audiència Nacional que porta l'afer Banesto, la compareixença voluntària per tal d'aclarir la informació nascuda de la declaració de Martín Rivas, l'antic sots-director general del banc intervingut, segons la qual aquest home de mirada poc clara havia rebut del mateix banc l'ordre de transportar la suma de 30 milions de pessetes amb la finalitat de fer arribar la bossa amb els bitllets de 10.000 pessetes a mans d'Adolfo Suárez. La raó de tan estranya manera de fer “transferències bancàries” era la de retribuir l'ex-president Adolfo Suárez per les “gestions fetes per l'ex-president del Govern amb el Banc d'Espanya i en interès de Banesto”.

Els que hem conegut Adolfo Suárez, fins i tot molt temps abans de la seva nominació com a president del Govern central, no hem tingut la menor sorpresa per la seva reacció davant d'una informació que, sens dubte, afecta la seva

Adolfo Suárez, ex-president espanyol. Va compareixer voluntàriament en l'afer Banesto.

honradesa. Una vegada obtinguda l'esperada acceptació per part del magistrat que porta l'afer Banesto, Adolfo Suárez ha proclamat que no va rebre mai cap quantitat de l'esmentat banc i que tampoc no va realitzar gestions amb el Banc d'Espanya.

El que acaba de succeir, que ha finalitzat amb total èxit per Adolfo Suárez, ens porta a considerar de nou que en la totalitat dels equips humans encapçalats per Mario Conde hi ha molta roba bruta. És bo assenyalar que després de la declaració d'Adolfo Suárez els onze advocats presents no li varen fer cap pregunta. Més d'un va dir que les manifestacions d'Adolfo Suárez havien estat sinceres i rotundes.

Jo crec que Adolfo Suárez, que ja té un lloc de privilegi a la història d'Espanya, especialment després del 15 de juny de 1977, ha donat mostres que les greus preocupacions de caire familiar que l'han amoïnats els darrers anys no li han fet perdre de vista la importància de conservar el seu patrimoni moral com a polític íntegre en aquest temps de disminució de les exigències ètiques. La moral de la responsabilitat va pels camins que fa molts anys va assenyalar el gran sociòleg alemany Max Weber.

Bé per l'ex-president! Fabià Estapé